

ABSTRAKT

Tato diplomová práce si klade za cíl napomoci rozvoji kritického myšlení žáků ve výuce zeměpisu prostřednictvím čtení odborného textu s porozuměním. Dosud se těmito otázkami podrobněji zabývala pouze Řezníčková (2004a,b,c, 2007).

Práci je rozdělena do tří relativně samostatných oddílů, které řeší jednotlivé výzkumné otázky:

První část práce je zaměřena na rozbor odborné literatury za účelem vymezení pojmů týkajících se této problematiky (čtení s porozuměním, čtenářské dovednosti a specifikace využitelných textů) a za účelem nalezení podpory v pedagogických dokumentech.

Abychom odůvodnili požadavek zařazování práce s textem do výuky zeměpisu, provedli jsme výzkumné šetření mezi žáky základních a středních škol. Jejich výsledky jsme porovnali také s výsledky uchazečů o studium na PřF UK. Shrnutí výzkumu tvoří druhou část práce.

Závěrečná zjištění výzkumného šetření posloužila jako východiska ke zpracování poslední části, která má metodický charakter. Jak vyplynulo z předchozích částí, postupným osvojováním dílčích čtenářských dovedností a jejich vzájemným propojováním při práci s různými druhy textů získávají žáci komplexní dovednost čtení s porozuměním. Pokusili jsme se tedy uvést výčet základních metod aplikovaných na konkrétních textech tak, abychom ulehčili začátky zavedení čtení s porozuměním do výuky zeměpisu.